

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 iunie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecători - Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, împotriva sentinței Tribunalului Militar al armatei nr.53 din 06 noiembrie 1944 în privința lui

Mamalîga Ana XXXXXXXX, născută
în anul xxxx, originară din
s.XXXXXXX, or.XXXXXXX.

Colegiul penal lărgit asupra recursului în anulare,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al armatei nr.53 din 06 noiembrie 1944, Mamalîga Ana a fost condamnată în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR la 10 ani închisoare, cu interdicție în drepturi pe un termen de 2 ani.

2. Potrivit sentinței, Mamalîga Ana a fost declarată vinovată și condamnată pentru faptul că, având atitudine ostilă față de puterea sovietică, aflându-se în or.Odessa, teritoriu temporar ocupat de către trupele germano-române, în martie 1944, a semnat un angajament organelor serviciului de informații române, prin care a promis să acorde ajutor armatei române în lupta împotriva Uniunii Sovietice. În legătură cu venirea armatei roșii și retragerea trupelor române din or.Odessa, Mamalîga Ana, în martie 1944, a emigrat din URSS în România.

Acțiunile lui Mamalîga Ana au fost încadrate în prevederile art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR - trădare de patrie.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare în care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatei Mamalîga Ana în temeiul art.3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, pe motiv că probele acumulate nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor acesteia în baza art.58-1 ”a” Cod penal – trădare de patrie.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazurile prevăzute în art.453 Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Potrivit art.6 pct.44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Totodată, conform art.3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, cu modificările ulterioare, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, pentru trădare de patrie.

Astfel, condamnarea lui Mamalîga Ana pentru trădare de patrie, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, deoarece nu au fost administrate și cercetate probe întru confirmarea vinovăției lui Mamalăga Ana în săvârșirea infracțiunii imputate, și anume prejudicierea capacității militare, independenței statale sau inviolabilității teritoriale ale Uniunii Sovietice. Mai mult, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatei la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Reieșind din cele constatate și din prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Mamalîga Ana în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea ei la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și reabilitarea ei.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.b), art.453 alin.(1) și art.457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al armatei nr.53 din 06 noiembrie 1944, privind condamnarea lui Mamalîga Ana în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea ei la răspundere penală și dispune reabilitarea acesteia, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizie este irevocabilă, pronunțată integral la 20 iunie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun